

sigui, com no pot ser altrament. El que no pot ser és expressar la voluntat d'acceptació o no d'una sentència de l'alt tribunal segons quina sigui. Això va contra qualsevol principi democràtic.

Un cop s'emeti la sentència, sigui quina sigui, l'hauem d'acatar. I n'hauem de fer una interpretació política, que permeti de restituir situacions prèvies a l'inici d'aquest debat de l'Estatut, que ha suscitat unes controvèrsies absolutament innecessàries, que ens han distret dels debats importants. Per exemple, ara tenim sobre la taula el debat del finançament. El darrer model de finançament es va aprovar quan el PP governava a Espanya, l'any 2001. I per aprovar-lo no vam necessitar cap Estatut, ni obrir controvèrsies entre territoris i formacions polítiques. Molts dels objectius que persegueix l'Estatut s'haurien pogut aconseguir amb acords polítics i de govern, sense obrir les esquerdes que es van obrir, excepte algunes qüestions de caràcter nacionalista que són inacceptables, com interferències en la llibertat de les persones, o interferències amb l'estat, que van motivar la nostra posició contrària al text. També vull dir que se'ns ha intentat presentar, per la nostra actitud del no a l'Estatut, com a anticatalans... Ni el PP era menys català que ningú per defensar-lo, ni Esquerra era més catalana que ningú per mantenir aquell vot.

—Com valoreu l'aproximació dels consellers d'Economia de la Generalitat Valenciana i la de Catalunya, Camps i Castells, en matèria de defensa d'un model de finançament?

—No em sorprèn. Quan el PP va governar Espanya va aprovar dos nous models de finançament, tots dos per unanimitat. I vull recordar que, tot i que governàrem amb majoria absoluta, vam comptar amb el suport de les comunitats autònomes governades pel Partit Socialista. Alguns pretenen situar el debat del finançament en termes d'afinitats polítiques, però el que cal és mirar allò que més convé a cada comunitat. Per tant, lògicament, tots els catalans, sense excepció, volem un finançament més bo per a Catalunya. I a partir d'aquí l'hem de plantejar sense trencar els principis constitucionals.

Enric Rimbau

“Hem de presentar propostes més enllà de la qüestió de la llengua”

Montserrat Nebrera (Barcelona, 1961), catedràtica de dret constitucional, va entrar al PPC com a fitxatge estrella de Josep Piqué. El seu mentor ja no hi és, però ella ha decidit de presentar-se com a alternativa a l'actual direcció de la formació. L'heterodòxia és la seva targeta de presentació.

Teniu la sensació de ser una mica forastera en aquesta lluita?

—Sí. A Espanya tenim una cultura política democràtica molt curta. Sortint del franquisme, a la transició, es va dissenyar un sistema que protegia els partits, com era lògic. Però ara això se'ns pot girar en contra. I ara som en una situació d'una partitocràcia molt potent, que allunya la ciutadania de les decisions dels partits. No interessa a ningú allò que passa al Parlament, perquè actua com una corretja de transmissió monolítica del que decideixen els partits. I només en transcendeixen les picabaralles personals. Pràcticament no hi ha discurs ideològic. Es pot dir que no a una cosa importantíssima, pel fet que la proposi l'adversari, sigui oposició, sigui govern. Això no em sembla acceptable. S'ha de canviar.

Per tant, sí, des d'aquesta perspectiva, sí que sóc una mica *outsider*. Però em sento representativa d'una manera de pensar real, fora del món estRICTE de la política.

—I amb la vostra candidatura a presidir el PPC voleu treballar per aquest canvi?

—Hi ha qui em diu que també ho podria fer a través d'un altre partit, perquè moltes de les coses que dic són transversals. Però els partits reflecteixen

cosmovisions diferents. La del PP és la que més s'acobla a la que entenc que hauria de passar a Catalunya, amb el conjunt d'Espanya. A més és una estructura petita, a la qual falta molt per créixer, i la revolució que jo crec que cal hi és segurament més fàcil.

—Un partit petit a Catalunya, però dels grans a Espanya. És viable, doncs, aquest canvi des del PPC?

—Jo sóc de les que pensa que les revolucions comencen per un mateix. El primer canvi que un fa és el de les idees pròpies. Fa quinze anys no participava de l'ideari liberal. Creia que conceptes com els de justícia social i el de solidaritat, tal com s'explicaven des de l'esquerra, eren la gran panacea. Amb el temps he vist que la major part d'allò que ha generat l'esquerra —que no era imbuïda del principi de la llibertat, sinó del de control— no és el millor instrument. De mica en mica, vaig descobrir que solidaritat no és caritat, que donar no és sempre el millor, i que les polítiques socials han de tendir a no constrènyer la llibertat de les persones. Personalment prefereixo el concepte de *comunitat* al de *societat*. Crec en un tot organitzat, on totes les peces són importants, però on cadascú ha de saber el paper que ha de tenir.

Aquesta és la meua petita revolució. I,

penso que per què no es pot esdevenir, si és factible personalment, en una organització petita, i que d'aquesta, acabi modificant l'organització més gran.

—**Us definiu com a liberal conservadora. Compartiu allò que proposa Esperanza Aguirre de plantejar un partit obertament liberal, per comptes d'una formació oberta a diferents famílies ideològiques, com defensa Rajoy?**

—Les tres famílies tradicionals dins el PP, a Europa les representen partits diferents. Però en el cas espanyol, per la gran bipolarització, el debat no és tan ideològic. A més, crec que la convivència d'aquestes tendències forma part del liberalisme mateix. El liberalisme defensa que l'estat tingui el mínim cos i la societat la màxima força. I hi ha tot un seguit de valors que formen part d'aquesta convicció. Per exemple, l'autoritat, que és un valor en si. I autoritat no és imposició, sinó un element d'ordenació per a les relacions, per exemple, alumne-mestre, pare-fill, etc. Hi ha més valors compartits com el de l'incentiu o la família. Aquest darrer, des de determinades instàncies de l'esquerra, s'ha volgut diluir, per bé que tothom el té molt clar. Qualsevol unitat estable d'efecte no és una família! Oi que si s'ajunten 22 persones ningú no ho considerarà una família? Doncs això és que la majoria tenim clar què ho és i què no. Oi que tres no són un matrimoni, en el nostre sistema? És que hi ha coses que, per molt que algú les digui, són allò que són i punt. I això no nega el respecte a la diferència. Però no és igual, ni poden rebre el mateix tracte.

—**Amb la qüestió de la família, precisament vau fer unes declaracions que van aixecar força polèmica. Comparàveu el matrimoni homosexual amb la unió entre "dues germanes, un gos i una senyora o una senyora i un doff"...**

—Ho vaig matisar. Intentava explicar, com feia a les classes, que les institucions tenen un nom per algun motiu. Els metges, per exemple, anomenen *pneumònia* una pneumònia, i no en diuen *bronquitis*. Si canviem el nom de les coses ens emboliquem. I un matrimoni és una unitat estable, basada en l'heterosexualitat, essencialment adreçada

Balances fiscals: "Per què no? Les ha de publicar el senyor Zapatero; és problema seu."

a la reproducció de l'espècie. I punt. Hi haurà qui hi posarà un sagrament, hi haurà qui hi posarà amor, depèn de les èpoques. El problema és que quan jo dic que qualsevol unitat d'efecte no és un matrimoni, canvio les terminologies, i és quan dic allò. I com que jo no volia ofendre ningú, perquè no era una qüestió d'homofòbia, ara he canviat l'exemple i dic: "Per què no entre tres persones?" És una qüestió de rigor jurídic. I això no vol dir que jurídicament no s'hagin de regular les altres fórmules. Però no barregem conceptes.

—**Tornem a la lluita interna del PPC. Què aporta la vostra candidatura?**

—Hem centrat la nostra preocupació en una part del discurs sobre la llibertat que té poca capacitat de conrear l'efecte de la majoria. Per exemple, en la política lingüística, que és el que més temps ens ha ocupat. Hem de presentar propostes més enllà de la qüestió de la llengua, de gestió en àmbit com el sanitari, l'educatiu, d'infraestructures... En canvi, la nostra proposta emblemàtica als mitjans ha estat la de reformar la llei de política lingüística. Crec en la llibertat de retolar i parlar com vulguis —tot i que hi ha qui diu que a mi em sembla bé que se sancioni qui no retola en català. La llibertat, per a un liberal, és que tothom tingui la mateixa llibertat

que el senyor Montilla ha tingut per a poder escolaritzar els fills on vulgui. I poder decidir que els nens els eduques en alemany. Això és la llibertat.

La meua aposta és superar la immersió. És a dir, protegim la llengua, però si volem protegir els nens, donem-los més. És molt possible que els nens siguin capaços de desempallegar-se pel món, com a mínim, en quatre llengües al final de la seva escolarització.

Tot i que crec que la immersió lingüística ha estat un bon model en relació amb alguns altres, és millorable.

—**Tornem a parlar del PP?, que sembla que parlem d'una campanya electoral al Parlament...**

—Oh, és que després em diuen que no tinc discurs propi. Que no en tinc? Càsum la mar!

—**No ho hem pas dit.**

—No, ja. Però és que de vegades em pregunten quina diferència tinc? Doncs dues mil! Per exemple, amb les balances fiscals. No vam unir-nos a una moció a favor de la publicació de les balances fiscals. Per què no? Les ha de publicar el senyor Zapatero; és problema seu. I en segon lloc, demanem tota mena de balances: les de Catalunya i Espanya, les de les províncies, les de les comarques... I dels barris? Segur que també hi ha problemes de balances. Però és que un cop tinguem clar com es calculen, un cop hagin estat publicades, què? Què passa? Res.

Vull dir que és clar que hi ha diferències. I tant!

Que no puguem parlar del desenvolupament de l'Estatut, perquè encara resta *sub iudice*... Què dius! L'Estatut és llei. Per tant, és tan meu com del veí. Totes les lleis, encara que negades, són ordres. Un pot dir que no a la llei del memorial democràtic, però un cop aprovada, farà tot el que pugui perquè aquella llei sigui com menys dolenta millor per a Catalunya. Per tant, com a punt de partida, no pots dir que no es desenvolupi l'Estatut, sinó que votaràs en contra de segons quines normes que s'apliquin per desenvolupar-lo i intentaràs que es desenvolupi de la millor manera possible.

Tot això són diferències. Són diferències de fer oposició, de dir les coses...

Enric Rimbau